

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118200437
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7118200437.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou v právnej veci starostlivosti o maloletú C. Y., nar. X.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matky C. P., nar. X.X.XXXX, bytom T. X, T. a otca/povinného I. Y., nar. XX.X.XXXX, J. D. XX, X.L. P., za účasti oprávnenej E. Y., nar. XX.X.XXXX v konaní o zníženie výživného, zvýšenie výživného takto

rozhodol:

- I. Konanie v časti o zníženie výživného od 14.4.2017 do 30.9.2018 z a s t a v u j e.
- II. Návrh otca/povinného na zníženie výživného od 1.9.2019 z a m i e t a.
- III. Návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú C. Y. z a m i e t a.
- IV. Návrh navrhovateľky/oprávnenej E. Y. na zvýšenie výživného z a m i e t a.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec návrhom doručeným súdu dňa 16.1.2018 a upresnením dňa 4.4.2019 sa domáhal zníženia výživného na maloleté deti zo sumy 120 Eur mesačne na 27,32 Eur mesačne/ jedno dieťa od 14.4.2017 do 30.9.2018 z dôvodu zmeny pomerov na jeho strane. Podaním zo dňa 6.5.2020 sa otec domáhal zníženia výživného na E. Y. zo sumy 120 Eur mesačne na 27,32 Eur mesačne a na C. zo sumy 120 Eur mesačne na 27,32 Eur mesačne od 1.9.2019 do budúca.
2. Matka návrhom zo dňa 7.6.2019 sa domáhala zvýšenia výživného k maloletým deťom zo sumy 120 Eur mesačne na 200 Eur mesačne od 1.9.2018 do budúca z dôvodu zmeny pomerov na strane maloletých detí.
3. V priebehu konania nadobudla E. Y. plnoletosť a stala sa účastníčkou konania. Oprávnená dňa 9.12.2020 uviedla, že s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí a k návrhu matky na zvýšenie výživného sa pripája, prípadne navrhuje, aby výživné ostalo v doposiaľ stanovenej výške.
4. Otec/povinný v časti zníženia výživného za obdobie od 14.4.2017 do 30.9.2018 zobral návrh späť a konanie navrhol zastaviť.
5. Matka, oprávnená a kolízny opatrovník so späťvzatím návrhu v tejto časti súhlasili.

6. Konanie v časti o zníženie výživného súd zastavil v súlade s dispozitívnym úkonom otca a súhlasu matky i kolízneho opatrovníka (§ 29 ods. 1,2 CMP).

7. Vyživovacia povinnosť bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/49/2012, ktorým bolo zvýšené výživné na mal. E. zo sumy 67 Eur na 120 Eur mesačne a na mal. C. zo sumy 67 Eur mesačne na 120 Eur mesačne od 1.2.2013 do budúca. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.3.2013.

8. V čase poslednej úpravy bola matka zamestnaná v spoločnosti Lidl Slovenská republika v.o.s. Bratislava ako pokladnička s príjmom vo výške 450 Eur. Výdaje matky predstavovali mobilný telefón 30 Eur, telefóny pre dcéry 19 Eur, mesačník 20 Eur, inkaso 100 Eur, ktoré prispievala matke, odpad 31 Eur, strava 70 Eur, 2x do roka zubný lekár 40 Eur. Rodina žila v byte starej matky z matkinej strany. Byt bol 3-izbový a domácnosť obývali štyri osoby. Finančne jej vypomáhala matka.

9. V čase poslednej úpravy bol otec zamestnaný v spoločnosti U.S. Steel Košice, s.r.o. s príjmom vo výške 900 Eur mesačne. Z uvedeného príjmu mal vykonávané exekučné zrážky a to na pôžičky, dlhy, ktoré nadobudli počas trvania manželstva. Býval s rodičmi, ktorým na bývanie, stravu neprispieval z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Živil ho rodičia, na výplatu po exekučných zrážkach dostal 150 Eur.

10. Maloletá C. v čase poslednej úpravy mala 9 rokov, bola žiačkou tretieho ročníka základnej školy. Výdavky na školské potreby a pomôcky, obedy v školskej jedálni, školská družina, mesačník vo výške 90,60 Eur mesačne. Okrem toho navštevovala basketbalový krúžok. Súvislosti, s ktorými mala matka výdavky a to členské 24 Eur, licencia na jednu hráčku 7 Eur, účasť na turnajoch 32 Eur, sústredenie 90 Eur, tepláková súprava 45 Eur, športová lekárska prehliadka 16,90 Eur, spolu zaplatila na obe deti 765,80 Eur.

11. Maloletá E. mala 10 rokov, bola žiačkou piateho ročníka základnej školy. Výdavky sa týkali zabezpečenia školských potrieb, pomôcok, obedov, školskej družiny, mesačník vo výške 90,60 Eur. Matka mimoriadne výdavky nemala. Po zdravotnej stránke boli maloleté deti v poriadku.

12. Otec okrem výživného v čase poslednej úpravy inou formou neprispieval a s maloletými deťmi sa nestretával.

13. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine maloletých detí navrhol návrh zamietnuť ako nedôvodný, nakoľko je zásadná zmena pomerov na strane otca postavená na potvrdení o vyplatených nemocenských dávkach, pričom posledným obdobím je vyplatené obdobie nemocenských dávok od 19.8.2016 do 14.4.2017. Z uvedeného nie je jasné a zrejmé, či sa jedná o prechodný alebo trvalejší charakter zhoršeného zdravotného stavu otca, resp. či požiadal o posúdenie miery jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť oproti zdravým fyzickým osobám, čo by tvorilo podklad pre zmenu rozhodnutia o výživnom.

14. Z výpovede otca súd zistil, že výška výživného bola upravená sumou 120 Eur mesačne pre každé maloleté dieťa. V trestnom konaní bol zistený dlh na výživnom a bolo vedené aj exekučné konanie. Uviedol, že má vykazovaný dlh na výživnom 1.600 Eur, ktoré pomaly spláca vďaka tomu, že od 10/2018 sa zamestnal a zrážky mu vykonával zamestnávateľ na účet exekútora s tým, že mu ostalo životné minimum. Každý mesiac mu takto zrazili skoro 700 Eur, pričom mu ostalo 188,62 Eur ako životné minimum. V ďalšom uviedol, že bol trestne stíhaný za zanedbanie povinnej výživy konanie vedené pod sp. zn. 5T 25/2018 a súdom prvej inštancie bol odsúdený a Krajský súd v Košiciach rozhodol tak, že mu predĺžil dobu na splatenie dlhu. Z uvedeného dôvodu preto podal návrh na zníženie výživného. V uvedenom období bol práceneschopný, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pretože mu trval pracovný pomer u zamestnávateľa U.S. Steel Košice, ktorý vznikol v roku 1996. V uvedenom období bol práceneschopný a chodil na kontroly k obvodnej lekárnke na Poliklinike nad Jazerom. Obvodná lekárnka ho odporúčila aj posudkovému lekárovi, ktorý však uzavrel prípad s tým, že je potrebné pokračovať v práceneschopnosti. Žiadnu podporu v tomto období nedostal, tak bol bez príjmu. Od 25.10.2018 bol uznaný práceneschopným a mal nastúpiť do práce, pričom pred odchodom na PN-ku pracoval ako mechanik pre renováciu technologickým uzlov. Túto prácu však naďalej vykonávať nemohol kvôli diagnóze a to polyneuropatia dolných končatín. Otec potvrdil, že s maloletými deťmi sa nestretáva a

okrem výživného, ktoré je zrážané zamestnávateľom ničím neprispieva. Uviedol, že predtým žil v X. P. v rodičovskom dome, ktorý ale v lete 2018 predal za 60.000 Eur. Peniaze si rozdelili jeho sestry, pretože bol vydedený v roku 2011 a zistil to až v dedičskom konaní. V súčasnosti býval u sestry na chate zadarmo, resp. na dlh.

15. Z výpovede matky súd zistil, že v období rokov 2017 až 2018 otec maloletých detí neplatil výživné. Matka bola nútená podať trestné oznámenie a okrem toho aj návrh na začatie exekúcie. Exekúcia je naďalej vedená, nakoľko dlh zo strany otca ešte nie je zaplatený. Otec bol nezamestnaný, preto mu nevedeli určitú dobu vykonávať zrážky, ale odkedy bol opätovne zamestnaný zrážky sa vykonávali. V priebehu exekúcie jej bola vyplatená suma 1.600 Eur a mal vedomosť, že ešte nejaká suma by mala byť zrážaná. V ďalšom matka uviedla, že žije v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi 3-izbovom byte, ktorý patrí deťom po jej nebohej matke. Má iba doživotné právo bývania v tomto byte. Za bývanie platí 250 Eur mesačne, 31,35 Eur štvrťročne odpad, električka, plyn 28 Eur mesačne. Príjem je vo výške 750 Eur mesačne.

16. Maloletá E. navštevovala druhý ročník Obchodnej akadémie na G. ulici v T.. Je zdravá, venuje sa basketbalu čím boli zvýšené výdavky na ňu, pretože sústredenia do roka stálo 150 Eur, členské v klube 30 Eur a športové oblečenie 90 Eur ročne. Ďalšie výdavky vo vzťahu k E. sa týkali stravy 100 Eur mesačne, oblečenie 50 Eur mesačne, cestovné 10 Eur mesačne, hygienické potreby 20 Eur mesačne, návštevy u zubára jednorázovo 30 Eur, začiatok školského roka 150 Eur, poplatok dobitie kreditu 5 Eur mesačne, v prípade ochorenia 20 Eur jednorázovo.

17. Maloletá C. navštevovala deviaty ročník základnej školy, pričom chce ďalej pokračovať na strednej škole. V voľnom čase sa venovala športovým aktivitám ako nohejbal, basketbal, atletike, za stravu matka uhradza 100 Eur, oblečenie 50 Eur, jednorázové náklady začiatkom školského roka 150 Eur, mesačník 10 Eur, hygienické potreby 20 Eur, náklady jednorázové pri ošetrovaní u zubára 60 Eur, dobitie kreditu 5 Eur, nákup liekov v prípade respiračných ochorení jednorázovo 20 Eur, vreckové 20 Eur.

18. Náklady na maloleté deti znášala výlučne matka, ktorá pracuje spoločnosti LIDL v.o.s. ako predavačka s čistým mesačným príjmom 720 Eur mesačne, poberá prídavky na dve deti vo výške 47,06 Eur mesačne.

19. Matka vo svojej výpovedi poukázala aj na skutočnosť, že v tom čase maloleté deti boli vo veku 15 a 16 rokov a teda výdavky sú podstatne vyššie ako v čase poslednej úpravy. Tieto sa týkajú vreckového, príspevok na desiatu, poisťky 23,50 Eur a 22,90 Eur. Obe deti majú mobil.

20. Matka potvrdila, že maloleté deti sa s otcom nestretávajú, pričom otec na ich výživu nijakým spôsobom neprispieva.

21. Matka uviedla, že maloletá E. navštevuje Obchodnú akadémiu, pričom ide o súkromnú školu, platí školné 30 Eur mesačne, pričom suma je závislá do priemeru známok.

22. V priebehu konania nadobudla plnoletosť E. Y.. Z jej výpovede súd zistil, že je žiačkou štvrtej triedy Strednej odbornej školy bilingválnej. Okrem školy sa venuje aj basketbalu. Rada by získala vodičské oprávnenie, pričom poplatok ešte nezaplatila. Okrem toho má strojček na horné zuby 200 Eur, dolné zuby 300 Eur. V škole platí školné vo výške 40 Eur mesačne s tým, že školné sa odvíja od študijných výsledkov. Vzhľadom na to, že sa učí dobre, je školné vo výške 40 Eur mesačne. Začiatkom školského roka bolo nutné zabezpečiť školské potreby, pomôcky, triedny fond 20 Eur. Finančne náročnejšie sú učebnice na anglický jazyk 30 Eur, učebnica na ekonomiku, inak používa zošity. V súvislosti s basketbalom je mesačný poplatok 40 Eur, ročný poplatok 45 Eur, 25 Eur nové oblečenie, trénuje 5x do týždňa, v uvedenom období 6x do týždňa. Okrem toho v domácom prostredí strava, oblečenie. Venuje sa kresleniu, pričom v tejto súvislosti má tiež výdavky na zakúpenie plátna, ceruziek, farieb a podobne. Potvrdila, že všetky výdavky platí matka. Otec okrem výživného inou formou neprispieva ani sa s nimi nestretáva.

23. Otec upresnil svoje výdavky nasledovne: elektrina 150 Eur, lieky 80 Eur, mobil 40 Eur, žumpa 42 Eur, pes 40 Eur mesačne, nájomné za chatu, v ktorej sa zdržiava 100 Eur mesačne, kúrenie a varenie na plynovej bombe 100 Eur mesačne, strava 140 Eur mesačne, cestovné 50 Eur mesačne, čistiace

prostriedky 30 Eur mesačne. Okrem toho platí výživné na dcéru G. 54 Eur mesačne. Spolu výdavky vyčíslené na sumu 759,85 Eur mesačne, televízia 18,85 Eur mesačne.

24. Z pripojeného oznámenia doručeného zamestnávateľom matky bolo zistené, že jej priemerný mesačný príjem za obdobie 1/2012 do 12/2012 bol vo výške 712 Eur netto, za obdobie 1/2010 do 12/2018 vo výške 705 Eur mesačne.

25. Z chronológie predloženej otcom vo vzťahu k výkonu práce a práceneschopnosti bolo zistené, že otec bol zamestnaný v spoločnosti U.S. Steel Košice s príjmom v mesiaci 1/2017 - 12/2017 práceneschopný, poberal nemocenské dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou, v období od 1/2018 do 2/2018 práceneschopný, nemocenské dávky, 3/2018 - 5/2018 výške 522 Eur netto, 6/2018 do 12/2018 vo výške 716 Eur netto, 1/2019 do 9/2019 vo výške 1.610 Eur netto vrátane odstupného vo výške 10.651,99 Eur. Počas tohto obdobia splácal úvery. Nasledovalo obdobie keď bol chorý a stal sa dlhodobo práceneschopný, pričom poberal životné minimum po zrážkach exekučne vykonávaných. Predložil súdu prehľad evidovaných zrážok zo dňa 6.7.2017 vydaného zamestnávateľom, z ktorého vyplýva, že okrem výživného na deti mu boli exekučne zrážané aj iné dlžoby za obdobie od 30.9.2011 do 20.6.2017, pričom poberal mesačne iba životné minimum. Predložil potvrdenie o nemocenských dávkach vyplatených sociálnou poisťovňou za obdobie od 1.1.2016 do 31.1.2018, z ktorého vyplýva, že podporné obdobie uplynulo dňa 14.4.2017, t.j. nárok na nemocenské do 14.4.2017. Od uvedeného času nemal žiadny príjem až do 7.5.2018, čiže 12 mesiacov až rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 6.6.2018 mu bol priznaný nárok na nemocenské za obdobie od 7.5.2018 od zániku nároku vo výške 8,36 Eur na deň. Predložil potvrdenie Sociálnej poisťovne o vykonávaných zrážkach z nemocenských dávok za obdobie od 1.1.2016 do 3.1.2018 z titulu výživného na tri deti kde exekútori exekutovali iba sumy, ktoré presahovali životné minimum. Otec bol zaviazaný na platenie výživného na dcéru G. Y. v sume 53 Eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu v Trebišove v trestnej veci zo dňa 4.2.2020 po neplnení vyživovacej povinnosti 7T 62/2019 bol súdom oslobodený spod obžaloby prokurátora pre účinnú ľútosť, teda pre zaplatenie výživného pred vynesení rozsudku v sume 1.728,70 Eur. Súčasne predložil lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti na prácu zo dňa 29.5.2019. Pre zdravotné zmeny nemohol ďalej pracovať u zamestnávateľa a preto bol po krátkom čase po nástupe do práce nútený skončiť pracovný pomer dohodou, čo jeho zamestnávateľ privítal. Zároveň si uplatňuje nárok na invalidný dôchodok, o čom predložil potvrdenie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.6.2019. Za obdobie od 25.4.2017 do 24.6.2019 mu boli exekučne vymorené sumy spolu vo výške 5.352,04 Eur deň exekúcií eviduje sa jeho dlh v sume 1.252,22 Eur i napriek tomu, že mu bolo vyplácané prevažne iba životné minimum. Predložil potvrdenie o vykonaných zrážkach z nemocenských dávok v období od 1.1.2019 do 24.9.2019 z titulu výživného. Naďalej bol práceneschopný a vykonávala sa exekúcie z jeho nemocenských dávok. Po skončení pracovného pomeru bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 3.9.2019. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 5.11.2019 mu bol priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti v rozsahu 50% denného vymeriavacieho základu 25,6633 Eur od 3.9.2019 na obdobie šiestich mesiacov. Okrem nemocenských dávok mu náležala mzda iba za obdobia uvedené v opise mzdového listu za obdobie od 1.5.2016 do 30.11.2019, pričom mal mzdu iba v rozsahu niekoľkých mesiacov pre nemoc a to vo výške minimálnej mzdy pre zrážky v exekučnom konaní. Dávky v nezamestnanosti za obdobie troch mesiacov doložil potvrdením Sociálnej poisťovne zo dňa 20.12.2019, podľa ktorého dávka v nezamestnanosti činila mesačne cca 359 Eur. Z dávok v nezamestnanosti vykonával exekútor zrážky tak ako uviedol. Po skončení pracovného pomeru mal nárok na peňažné náležitosti, ktoré mu boli priznané v sume 14.484,37 Eur z čoho po zákonných zrážkach mal dostať sumu 10.651,99 Eur, avšak v rámci exekúcie mu bolo zrazené výživné v sume 1.303,17 Eur na dve maloleté dcéry a dcéru, ktorá je síce dospelá avšak študuje, čiže dostal sumu 9.349,82 Eur, ktoré pohltili jeho žaloby z minulosti. Okrem toho má vykonávané aj exekučné zrážky od 12.6.2019 do 13.3.2020 exekútkou I.. J..

26. Podľa ust. § 26 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

27. Podľa ust. § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

28. Podľa ust. §157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

29. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa ust. § 65 ods. 1 citovaného zákona, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

31. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

32. Podľa ust. § 76 ods. 1 citovaného zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

33. Podľa ust. § 78 ods. 1 citovaného zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

34. Pri rozhodovaní o zmene výživného teda aj o zvýšení a znížení výživného je nutné porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného v čase skoršieho určenia výživného a v čase terajšieho rozhodovania.

35. Predmetom konania je návrh otca na zníženie výživného od 1.9.2019 do budúca a návrh matky, v priebehu konania aj oprávnenej osoby na zvýšenie výživného od 1.9.2018 do budúca. Z uvedeného dôvodu súd porovnával pomery v čase poslednej úpravy t.j. v roku 2013 a v období od 1.9.2018. Z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že otec v čase podania návrhu bol v trvalom pracovnom pomere, kde dosahoval príjem vo výške 900 Eur - 1.000 Eur mesačne. V dôsledku zdravotných problémov bol dlhodobo práceneschopný a poberal nemocenské dávky, pričom podporné obdobie mu uplynulo dňa 14.4.2017. Opätovne rozhodnutím Sociálnej poisťovne mu bol priznaný nárok na nemocenské za obdobie od 7.5.2018 do zániku nároku. V dôsledku zdravotných problémov (uvádzané otcom) bol ukončený pracovný pomer v spoločnosti U.S. Steel Košice s.r.o. dňa 2.9.2019 dohodou v zmysle § 60 Zákonníka práce. Uvedenú skutočnosť mal súd preukázanú z oznámenia spoločnosti U.S. Steel Košice s.r.o.. Z oznámenia zamestnávateľa bolo zistené, že v mesiaci september 2019 bola otcovi vyplatená suma 10.651,99 Eur. Z pripojených opisov mzdového listu vyplýva, že otec mal vykonávané zrážky zo mzdy exekútormi tak ako uviedol. Následne z oznámenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že poberal dávky v nezamestnanosti od 3.9.2019 do 2.3.2020 v sume 12,83165 Eur na jeden kalendárny deň. Nemocenské dávky nepoberal. Z rozhodnutia Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Košiciach zo dňa 28.5.2015 bolo zistené, že otcovi úrad vyhovel a vyhotovil fyzickej osobe menom I.L. Y. preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodom. Otec poberal dávky v hmotnej núdzi od 1.5.2020 v sume 160 Eur mesačne, od 1.7.2020 v sume 123,50 Eur mesačne. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne bolo zistené, že otcovi vznikol nárok na invalidný dôchodok 16.8.2019 a od 1.1.2020 bol zvýšený na sumu 677,20 Eur mesačne. Za invalidného bol uznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z oznámenia o výplate dôchodku v hotovosti bolo zistené, že invalidný dôchodok za obdobie od 20.8.2019 do

19.10.2020 patrilo otcovi v sume 9.397,40 Eur (vyplatený jednorázovo). Z celkovej sumy invalidného dôchodku bola otcovi zúčtovaná suma 568,60 Eur ako vyplatená dávka v hmotnej núdzi a suma 2335,60 Eur vyplatená na dávke v nezamestnanosti. Zvyšok sumy 6.493,20 Eur patriacej na invalidnom dôchodku po zúčtovaní dávky v hmotnej núdzi a dávky v nezamestnanosti bola otcovi poukázaná na výplatu. Matka je naďalej zamestnaná v spoločnosti LIDL v.o.s. s príjmom vo výške 700 Eur mesačne. V priebehu konania nadobudla E. Y. plnoletosť a stala sa účastníčkou konania. Obe deti sú naďalej v starostlivosti matky, ktorá zabezpečuje ich každodennú starostlivosť a výživu. Deti sa s otcom nestretávajú, otec okrem výživného inou formou neprispieva. V zmysle ustanovení zákona súd musí skúmať všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci, t.j. o zvýšení ako i o znížení výživného a to v rozsahu vo vzťahu k zisťovaniu pomerom otca ako i matky a maloletým deťom, toho času plnoletej oprávnenej. Vzhľadom na to, že predmetom konania bolo zvýšenie i zníženie výživného podľa § 78 Zákona o rodine bolo povinnosťou súdu vykonávať dokazovanie na zistenie zmien pomerov, ktoré nastali u detí ako aj ich rodičov, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v ich možnostiach a schopnostiach plniť si vyživovaciu povinnosť a potrebách detí, ktoré je nevyhnutné uspokojovať. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby detí nie sú to len náklady na výživu vo vlastnom zmysle slova, teda zabezpečenie stravy, ale aj hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku každého dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie, to znamená, že bežné potreby dieťaťa nevybočujú cez rámce potrieb iných detí v tomto veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, je možné považovať za všeobecnú známou skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať. Súdna prax ustálila, že zmenou pomerov u dieťaťa je aj prestup z jednotlivých stupňov školského vzdelávania, ktorá skutočnosť sa spravidla zásadným spôsobom prejavuje v odôvodnených potrebách dieťaťa, na uspokojovaní ktorých sa majú podieľať obaja rodičia primerane svojim možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom ako aj plynutie doby, v dôsledku ktorej dochádza k nárastu odôvodnených potrieb detí v súvislosti s ich vekom a rastom, za ktorú považuje dobu približne troch rokov.

36. Súd vykonal dokazovanie a zistil, že pomery na strane otca, matky a maloletých detí sa od poslednej úpravy zmenili. U otca došlo k zmene v tom, že ukončil pracovný pomer a od 16.8.2019 je invalidným dôchodcom, pričom poberá invalidný dôchodok vo výške 677,20 Eur. Matka je naďalej zamestnaná, pričom došlo k zvýšeniu jej príjmu od poslednej úpravy na sumu 700 Eur mesačne. Súčasne došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí v dôsledku ich veku a prestupu na vyšší stupeň vzdelávania. Všetky tieto okolnosti by mali za následok zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom. Vyhodnotením všetkých dôkazov však súd dospel k záveru, že výšku výživného ponechal v pôvodnej výške nakoľko to považuje vzhľadom na okolnosti v rodine za spravodlivé. Otec neplatil výživné ani v čase keď jeho príjem tvorila mzda z pracovného pomeru. Poukazuje na správanie otca, ktorý si vyživovaciu povinnosť na maloleté deti neplnil dlhodobo aj v období zamestnanosti, pričom boli vedené exekúcie a vykonávané exekučné zrážky z jeho príjmu. Okrem výživného inou formou otec na výživu maloletých detí neprispieval a nestretával sa s nimi. Každodenná starostlivosť bola výlučne na pleciach matky, ktorá zabezpečuje i v súčasnosti starostlivosť a výživu detí bez účasti a pomoci otca. Vo vzťahu k príjmu otca na ktorý poukazuje, súd uvádza, že otec síce je invalidným dôchodcom ale bola mu vyplatená suma na invalidnom dôchodku, ako i odstupné z dôvodu ukončenia pracovného pomeru vo výške 10.651,99 Eur. Pri menšej obozretnosti si mohol do budúcnosti oddeliť časť financií v takom rozsahu, aby mal z čoho platiť výživné. Z pripojených listinných dôkazov vyplýva i to, že otcovi z uvedenej sumy boli vykonané zrážky z dôvodu dlhu na výživnom. Z listinných dôkazov vyplýva i skutočnosť, že otec napriek tomu, že príjem mal, vyživovaciu povinnosť si pravidelne neplnil, preto sa dostal do nepriaznivej finančnej situácie a privodil si trestné konanie, avšak účinnou lútosťou bol oslobodený spod obžaloby, nakoľko dlžnú sumu na výživnom uhradil. Je nepochybné, že svojim správaním si otec privodil uvedenú nepriaznivú finančnú situáciu, ktorá by však nemala byť v neprospech detí. Z uvedeného dôvodu preto jeho návrh na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný. Súčasne bol matkou podaný i návrh na zvýšenie výživného. I tu súd poukazuje na skutočnosť, že by boli splnené podmienky na zvýšenie výživného, avšak z príjmu otca tvoreného invalidným dôchodkom a jeho neschopnosťou vykonávať pracovnú činnosť nie je možné zvýšenie výživného. Súd poukazuje na to, že matkou prezentované výdavky v

súvislosti so zabezpečením výživy detí nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške súd nemal pochybnosti. Súdom určené výživné nepokrýva všetky náklady nevyhnutné pre zabezpečenie výživy detí. Je nesporné, že podiel matky na výživnom pre deti je podstatne vyšší ako podiel otca, ktorá dopĺňa zdroj výživy maloletých na úroveň prospešnú pre ich všestranný vývoj, zabezpečuje ich osobnú starostlivosť primeranú veku a poskytuje bývanie obom deťom avšak výška výživného závisí i od schopností a možností otca. Vzhľadom na predložené listinné dôkazy je súd toho názoru, že otec by si mal plniť svoju vyživovaciu povinnosť aspoň v rozsahu 120 Eur mesačne na jedno dieťa, ktoré bolo určené rozhodnutím v roku 2013. Chápajúc finančne náročné obdobie tak na strane otca, matky a detí je súd toho názoru, že je spravodlivé, aby v súčasnej situácii otec prispieval na výživu detí sumou po 120 Eur mesačne, ktorou čiastočne pomáha matke s výchovou a výživou detí.

37. Vychádzajúc zo zákonného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a z neho vyplývajúcich zásad dospel k presvedčeniu, že výživné vo výške 120 Eur mesačne na jedno dieťa je primerané berúc do úvahy, že odôvodnené potreby detí do značnej miery sú závislé na schopnostiach a možnostiach otca. Z uvedeného dôvodu preto návrh otca na zníženie výživného, návrh matky na zvýšenie výživného a návrh oprávnenej na zvýšenie výživného zamietol.

38. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.